

Network analysis of early maladaptive schemes and career adaptability of students

Masoumeh Masoumi¹ , Majid Zargham Hajebi² , Mohammad Rabi'ei³ , Mohammad Hossein Zarghami⁴

1. Ph.D Candidate in Educational Psychology, Faculty of Humanities, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran. E-mail: raheomeed@gmail.com

2. Associate Professor, Department of psychology, Faculty of Humanities, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran. E-mail: zarghamhajebi@qom-iau.ac.ir

3. Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Literature and Humanities, University of Shar- e- Kord, Shar- e- Kord, Iran. E-mail: mohammad.rabiee@sku.ac.ir

3. Assistant Professor, Behavioral Sciences Research Center, Sabk-e- Zendeji Institute, Baqiayatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran. E-mail: Zargham100@bmsu.ac.ir

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Article type:

Research Article

Article history:

Received 16 April 2022

Received in revised form

09 May 2022

Accepted 25 May 2022

Published online 23

October 2022

Keywords:

Career Adaptability,

Network Analysis,

Early Maladaptive

Schemes

Background: Numerous studies have shown that early maladaptive schemes play a role in various aspects of human life, but there is a research gap in the relationship between these schemes and career path adaptability.

Aims: The aim of this study was to investigate the relationships between early maladaptive schemes and adaptability of students' career path by network analysis.

Methods: The research method was descriptive, correlational and research tools were Young's Scheme Questionnaire (1990) and Savickas' Career Adaptability Questionnaire (2012). The statistical population included all students of universities and higher education institutions in the country in 2019, sampling method was non-random with maximum variation and the sample size was 849 people. Questionnaires were provided to students through Google Docs. Network analysis, R software and Qgraph package were used for data analysis.

Results: Based on the betweenness index, Unrelenting Standards scheme (20) and the confidence (19) were ranked first. Also, the shortest path between adaptability dimensions and schemes was obtained separately: The dimension of Concern, with the schemes of Approval-Seeking (10/21), Subjugation(10/76) and Insufficient Self- control(13/17), Control dimension, with schemes of Emotional Deprivation(9/99), Insufficient Self-Control(10/69) and Unrelenting Standards(11/76), Curiosity dimension with Insufficient Self-control(10/26), Emotional deprivation(10/99) and Mistrust(11/21), And the dimension of Confidence with Insufficient Self-control(8/10), Unrelenting Standards(9/17) and Failure to Achieve(10/36), have the shortest distance, respectively.

Conclusion: The results showed that from 18 early maladaptive scheme, 8 schemes of Approval-Seeking, Subjugation, Insufficient self-control, Emotional Deprivation, Unrelenting Standards, Entitlement, Mistrust and Failure to Achieve have the most role in various dimensions of students' career path adaptability.

Citation: Masoumi, M., Zargham Hajebi, M., Rabi'ei, M., & Zarghami, M.H. (2022). Network analysis of early maladaptive schemes and career adaptability of students. *Journal of Psychological Science*, 21(116), 1679-1696. <https://psychologicalscience.ir/article-1-1663-fa.html>

Journal of Psychological Science, Vol. 21, No. 116, November, 2022

© 2021 The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.21.116.1679](https://doi.org/10.52547/JPS.21.116.1679)

✉ **Corresponding Author:** Majid Zargham Hajebi, Associate Professor, Department of psychology, Faculty of Humanities, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.

E-mail: zarghamhajebi@qom-iau.ac.ir, Tel: (+98) 9125518790

Extended Abstract

Introduction

The concept of the Scheme is considered as any principle of general organization that is needed to understand one's life experiences (Young et al, 2012). Early maladaptive Schemes are a group of Schemes, 18 of which have been identified so far. These Schemes directly and indirectly cause problems and disorders such as depression, loneliness, destructive relationships and inadequacy in job performance (Young, 2010). The results of numerous studies indicate the effectiveness of these Schemes in various areas of people's lives. For example, the results of Bamber's research showed that early maladaptive Schemes are recreated in work environments and cause various job inefficiencies (Bamber, 2012). However, the, the development of technology, globalization, and economic transformation have led to frequent, dramatic, and complex changes in the world of work today, followed by the introduction of a new concept called career adaptability. The concept that Savickas (2013) considers as the most important dimension in the growth and development of a person's career path (Anvari and Iravani, 2016) and he believes that people are through meaning that they understand their life, that is, what is done by Schemes (Rafaeli et al, 2017) are the builders of their life path (Sadeghi, 2017). Savickas (2005) considers career adaptability as the degree to which a person is prepared to perform tasks related to the role of his or her life cycle, and considers the four dimensions of Concern, Control, Curiosity, and Confidence (Sadeghi, 2017). According to Savickas (2005), these four dimensions of Career adaptability cause the individual to adapt to changes related to work, integration of the person and the environment, and finally successful transitions during the job (Sahebi Esfahani and Nilforooshan, 2020). According to him, a person must have all 4 characteristics to be able to adapt (Etesampoor, 2011). Research shows that adaptable individuals are more able to find job opportunities, are more successful in job transitions, and experience greater security in employment (Klehe et al, 2012). Since the role of Schemes in different areas of life has been shown in various

studies and also considering the importance of people having adaptability in today's world of work as one of the important components in job success, the importance of Investigate the relationship between these two superconstruct, It becomes clear. Because through this, Schemes that prevent the appropriate level of any of the dimensions or the general scale of career adaptability of individuals are identified, and based on this, in the two areas of psychotherapy and job counseling, suggested Treatment and counseling solutions to psychotherapists and occupational counselors to help improve the condition of their clients, and it also provided useful information for researchers to conduct future research. Accordingly, the present study was conducted to investigate the relationship between these two superconstruct using network analyses. The reason for choosing this method for the present study was that network analysis is one of the new research methods in the field of psychology, which due to its features, provides information to the researcher that access to this information by other methods, it's not possible . Also, because students are an influential group in society and the issue of career adaptability is important both during their studies - in the role of student - and after graduation - in the role of employed - students were considered as the statistical population of the present study. Since no research has been done to investigate the relationships of these variables, in order to fill this research gap, the present study was conducted to investigate the relationships between early maladaptive Schemes and dimensions of students' career adaptability by network analysis to answer the following two questions:

1. What are the most important variables studied in the graphic network based on the betweenness index?
2. Which Shortest path of subscales of career adaptability which one of the schemes is it with?

Method

The research method was descriptive and correlational. Since the only condition for entering this study was "being a student", it can be said that the statistical population included all students studying in universities and higher education institutions in 2019 and sampling method was non-random with maximum variation and the sample size was 849

people. The research tools were Young's early maladaptive scheme Questionnaire (YSQ-L3) that created by Young (1990) and standardized by Ghiasi (2009) in Iran and Savickas' Career Adaptability Questionnaire (CAAS) Which was built in 2012 with the cooperation of 13 countries under the supervision of Mark Savickas and its standardization in Iran has been done by Salehi, Abedi, Baghban and nilforooshan in 2014 .The network of relations of variables was plotted through Qgraph programming and software package under R software.

Results

Figure 1 is the graph of the observed relationships based on the discriminant correlation matrix (net relationships) between the subscales.

Figure 1. Correlation graph between studied variables based on discriminant correlations (net relationships) without edge weight

The research questions are posed and answered below: The first question of the research was, what are the most important variables studied in the graphic network based on the betweenness index?

Table 1. Priority (ranking) of variables based on betweenness index

betweenness	Original title	Symbol (Finglish)	The main scale	betweenness	Original title	Symbol (Finglish)	The main scale
7	Curiosity	knj	adaptability	20	Unrelenting Standards	m. s	Scheme
6	Emotional Deprivation	m. h	Scheme	19	confidence	etm	adaptability
6	Vulnerability to Harm or Illness	as	Scheme	13	Mistrust	b. t	Scheme
4	Approval-Seeking	p. j	Scheme	13	Social Isolation	en.	Scheme
3	Failure to Achieve	shk	Scheme	13	Entitlement	est	Scheme
3	Concern	dgh	adaptability	13	Insufficient Self- control	Kh.	Scheme
3	Control	ent	adaptability	12	Defectiveness	ngh	Scheme
2	Abandonment	r. s	Scheme	12	Subjugation	eta	Scheme
2	Emotional Inhibition	b. h	Scheme	11	Dependence	vab	Scheme
1	Punitiveness	Tan	Scheme	10	Self-Sacrifice	isa	Scheme
0	Enmeshment	ge	Scheme	10	Negativity	man	Scheme

As can be seen in Table 1, among the 18 Schemes, the Unrelenting Standards with a great difference from other Schemes, and the confidence with a great difference from other dimensions of career

adaptability, have the first rank of the betweenness index.

The second question was, which shortest path of subscales of career adaptability which one of the schemes is it with?

Table 2. Ranking of the shortest path between concern and other variables studied

Rank	Variable name	Concern	Rank	Variable name	Concern	Rank	Variable name	Concern
1	Concern	0	9	Mistrust	14.140126	17	Abandonment	16.005727
2	Curiosity	2.925923	10	Vulnerability to Harm or Illness	14.184672	18	Negativity	16.753846
3	confidence	5.066354	11	Unrelenting Standards	14.244593	19	Defectiveness	17.354167
4	Control	7.655497	12	Social Isolation	14.801461	20	Enmeshment	17.9412
5	Approval-Seeking	10.212583	13	Self-Sacrifice	15.149359	21	Punitiveness	18.640357
6	Subjugation	10.761298	14	Failure to Achieve	15.43068	22	Emotional Inhibition	18.80801
7	Insufficient Self- control	13.173764	15	Dependence	15.827067			
8	Emotional Deprivation	13.922948	16	Entitlement	15.868967			

According to Table 2, the concern subscale has the shortest distance to the schemes of Approval-Seeking, Subjugation, Insufficient Self- control, and emotional deprivation, respectively.

According to Table 3, the control subscale has the shortest distance to the schemes of Emotional Deprivation, Insufficient Self- control, Unrelenting Standards and Entitlement, respectively.

[Downloaded from psychologicalscience.ir on 2022-12-12] [DOR: 20.1001.1.17357462.1401.21.118.8.4] [DOI: 10.52547/JPS.21.116.1679]

Table 3. Ranking of the shortest path between the control and other studied variables

Rank	Variable name	control	Rank	Variable name	control	Rank	Variable name	control
1	control	0	9	Dependence	12.00231	17	Mistrust	16.84994
2	confidence	2.589143	10	Social Isolation	12.88881	18	Subjugation	17.6808
3	Curiosity	6.899662	11	Failure to Achieve	12.95347	19	Emotional Inhibition	17.83652
4	Concern	7.655497	12	Defectiveness	14.17278	20	Enmeshment	19.13577
5	Emotional Deprivation	9.993858	13	Self-Sacrifice	14.94414	21	Vulnerability to Harm or Illness	19.19807
6	Insufficient Self- control	10.69655	14	Approval-Seeking	15.88618	22	Abandonment	20.88571
7	Unrelenting Standards	11.76738	15	Punitiveness	16.16315			
8	Entitlement	11.80685	16	Negativity	16.62889			

Table 4. Ranking of the shortest path between the Curiosity and other studied variables

Rank	Variable name	Curiosity	Rank	Variable name	Curiosity	Rank	Variable name	Curiosity
1	Curiosity	0	9	Approval-Seeking	13.13851	17	Negativity	16.19297
2	Concern	2.925923	10	Unrelenting Standards	13.48876	18	Self-Sacrifice	16.27689
3	confidence	4.31052	11	Emotional Inhibition	13.68722	19	Vulnerability to Harm or Illness	16.60038
4	control	6.899662	12	Abandonment	13.98605	20	Punitiveness	17.88452
5	Insufficient Self- control	10.26063	13	Social Isolation	13.98949	21	Dependence	18.46434
6	Emotional Deprivation	10.99703	14	Failure to Achieve	14.67485	22	Emotional Inhibition	18.93721
7	Mistrust	11.2142	15	Enmeshment	15.01528			
8	Entitlement	13.04625	16	Defectiveness	15.17595			

According to Table 4, the Curiosity subscale has the shortest distance to the schemes of Insufficient Self-

control, Emotional Deprivation, Mistrust and Entitlement, respectively.

Table 5. Ranking of the shortest path between the confidence and other studied variables

Rank	Variable name	confidence	Rank	Variable name	confidence	Rank	Variable name	confidence
1	confidence	0	9	Self-Sacrifice	12.354995	17	Emotional Inhibition	15.705533
2	control	2.589143	10	Emotional Deprivation	12.583001	18	Subjugation	15.827652
3	Curiosity	4.31052	11	Approval-Seeking	13.29704	19	Vulnerability to Harm or Illness	16.608924
4	Concern	5.066354	12	Punitiveness	13.574003	20	Defectiveness	16.761923
5	Insufficient Self- control	8.107409	13	Negativity	14.03975	21	Abandonment	18.296565
6	Unrelenting Standards	9.178239	14	Dependence	14.153817	22	Enmeshment	19.325796
7	Failure to Achieve	10.364326	15	Social Isolation	15.477952			
8	Entitlement	10.893024	16	Mistrust	15.524723			

According to Table 5, the Curiosity subscale has the shortest distance to the schemes of Insufficient Self-control, Unrelenting Standards, Failure to Achieve and Entitlement, respectively.

Conclusion

The aim of this study was to investigate the relationships of early maladaptive schemes and career adaptability of students through network analysis. Findings showed that early maladaptive schemes play a role in relation to all four dimensions of career adaptability. Reflecting on these findings, it can be seen that from 18 early maladaptive schemes, 8 schemes of Approval-Seeking, Subjugation, Insufficient self-control, Emotional Deprivation, Unrelenting Standards, Entitlement, Mistrust and Failure to Achieve, they play the most important role in relation to the various dimensions of career

adaptability. Also, based on the findings, in order to improve the adaptability of the career path of the clients who have a low score in each of the dimensions of concern, control, curiosity and confidence, It seems better for the therapist to prioritize the moderate of schemes who have the shortest path with that dimension Compared to other schemes. Also, out of the 8 mentioned schemes, insufficient self-control is the only scheme that is among the schemes that have the shortest path in relation to all 4 dimensions of adaptation. Because this scheme includes persistent problems in proper self-control and intolerance of failures to achieve personal goals or an inability to prevent the expression of emotions and impulses and In milder forms it causes the person to exaggerate to avoid discomfort- Avoiding pain, conflict, confrontation, responsibility, or inconvenience for personal

[Downloaded from psychologica.science.ir on 2022-12-12]

[DOR: 20.1001.1.17357462.1401.21.118.8.4]

[DOI: 10.52547/JPS.21.116.1679]

expenses, gaining satisfaction, commitment, or honor (Rafaeli et al, 2017). Based on this finding, it is possible to understand the importance and necessity of teaching different emotion regulation techniques and skills such as: problem solving, courage, dialogue, conflict resolution, effective communication, etc. in the form of various educational programs. So far, several studies have been conducted inside and outside Iran, both on career adaptability and on early maladaptive schemes, But most of these studies have examined the relationships of career adaptability with other construct and the study of these two superconstruct has been done in only one research (Masoumi et al, 2021) Due to the fundamental methodological difference between the recent research and the present study, it was not possible to compare their results. Therefore, due to the weakness of the research background, it was not possible to compare the results of the present study and examine whether they are consistent or inconsistent with other studies. In other words, one of the limitations of this research was the lack of background, and it is hoped that future research will fill this research gap. Considering the importance of the results of the present study in the two fields of psychotherapy and occupational counseling, it is suggested that the results of this research be tested by researchers in the mentioned fields.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is extracted from the Ph.D. dissertation of the first author, in the field of educational psychology. In this research, ethical considerations were observed and the participants participated in the research consciously and voluntarily.

Funding: This study was conducted as a Ph.D. thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author was the senior author, the second were the supervisors and the third and fourth was the advisors.

Conflict of interest: There is no conflict of interest in this study.

Acknowledgments: We would like to thank all the people who helped us in this research.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

تحلیل شبکه‌ای روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه و انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان

معصومه معصومی^۱، مجید ضرغام حاجبی^۲، محمد ربیعی^۳، محمدحسین ضرغامی^۴

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم انسانی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

۲. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

۳. دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران.

۴. استادیار، مرکز تحقیقات علوم رفتاری، پژوهشکده سبک زندگی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه: مطالعات متعددی نشان داده‌اند که روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه در ابعاد مختلف زندگی انسان ایفای نقش می‌کنند، اما در خصوص رابطه این روان‌بنه‌ها با انطباق‌پذیری مسیر شغلی، شکاف تحقیقاتی وجود دارد.

هدف: پژوهش حاضر، با هدف بررسی روابط روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه و انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان به روش تحلیل شبکه انجام شد.

روش: روش پژوهش، توصیفی، از نوع هم‌بستگی و ابزار پژوهش، پرسش‌نامه روان‌بنه یانگ (۲۰۱۲) و پرسشنامه انطباق‌پذیری مسیر شغلی ساویکاس (۲۰۱۲) بود. جامعه آماری، شامل کلیه دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور در سال ۱۳۹۸، روش نمونه‌گیری، غیر تصادفی با تغییرات بیشینه و حجم نمونه، ۸۴۹ نفر بود. پرسشنامه‌ها، از طریق گوگل داکس، در اختیار دانشجویان قرار داده شد. برای تحلیل داده‌ها از تحلیل شبکه، نرم‌افزار R استفاده شد.

یافته‌ها: بر اساس شاخص بینیت، روان‌بنه معیارهای سرسختانه و بعد اعتماد انطباق‌پذیری، رتبه اول را به خود اختصاص دادند. همچنین کوتاه‌ترین مسیر، بین ابعاد انطباق‌پذیری و روان‌بنه‌ها به تفکیک زیر به دست آمد: بعد دغدغه، به ترتیب با روان‌بنه‌های پذیرش‌جویی (۱۰/۲۱)، اطاعت (۱۰/۷۶)، خویشتن‌داری ناکافی (۱۳/۱۷)، بعد کنترل به ترتیب با روان‌بنه‌های محرومیت هیجانی (۹/۹۹)، خویشتن‌داری ناکافی (۱۰/۶۹) و معیارهای سرسختانه (۱۱/۷۶)، بعد کنج‌کاو به ترتیب با روان‌بنه‌های خویشتن‌داری ناکافی (۱۰/۲۶)، محرومیت هیجانی (۱۰/۹۹) و بی‌اعتمادی (۱۱/۲۱) و بعد اعتماد نیز به ترتیب با روان‌بنه‌های خویشتن‌داری ناکافی (۸/۱۰)، معیارهای سرسختانه (۹/۱۷) و شکست (۱۰/۳۶)، کمترین فاصله را دارند.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که از بین ۱۸ روان‌بنه ناسازگار اولیه، ۸ روان‌بنه پذیرش‌جویی، اطاعت، خویشتن‌داری ناکافی، محرومیت هیجانی، معیارهای سرسختانه، استحقاق، بی‌اعتمادی و شکست، بیشترین نقش را در ابعاد مختلف انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان دارند.

استناد: معصومی، معصومه؛ ضرغام حاجبی، مجید؛ ربیعی، محمد؛ و ضرغامی، محمدحسین (۱۴۰۱). تحلیل شبکه‌ای روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه و انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان. *مجله علوم روانشناختی*، دوره بیست‌ویکم، شماره ۱۱۶، ۱۶۷۹-۱۶۹۶.

مجله علوم روانشناختی، دوره بیست‌ویکم، شماره ۱۱۶، پاییز (آبان) ۱۴۰۱.

✉ نویسنده مسئول: مجید ضرغام حاجبی، دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران. رایانامه: zarghamhajebi@qom-iau.ac.ir
تلفن: ۰۹۱۲۵۵۱۸۷۹۰

مقدمه

در حوزه روانشناسی نوین، مفهوم روان‌بنه، به‌عنوان هر اصل سازمان بخش کلی در نظر گرفته می‌شود که برای درک تجارب زندگی فرد ضروری است (یانگ و همکاران، ۲۰۱۲). روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه، گروهی از روان‌بنه‌ها هستند که توسط یانگ مطرح و تاکنون ۱۸ مورد از آن‌ها شناسایی و در ۵ حوزه دسته‌بندی شده‌اند. از جمله ویژگی‌های این روان‌بنه‌ها آن است که به‌صورت مستقیم و غیر مستقیم، باعث بروز مشکلات و ناراحتی‌هایی مانند افسردگی، تنهایی، روابط مخرب و بی‌کفایتی در عملکرد شغلی می‌شوند (یانگ، ۲۰۱۰). تاکنون پژوهش‌های متعددی در مورد رابطه این روان‌بنه‌ها با سازه‌های روانشناختی مختلف انجام شده که حاکی از تأثیرگذاری این روان‌بنه‌ها در حوزه‌های مختلف زندگی افراد هستند. از جمله پژوهش مظلوم و نیکنام (۱۳۹۷) که نشان داد روان‌بنه‌های ناسازگار، عامل اصلی آسیب‌پذیری نسبت به بیماری‌های روانشناختی و روابط ناکارآمد است. بامبر (۲۰۱۲) نیز نشان داد، روان‌بنه‌ها در محیط‌های کاری بازآفرینی می‌شوند و موجب ناکارآمدی‌های مختلف شغلی می‌شوند. به عقیده وی، هرچه شدت روان‌بنه‌های ناسازگار بیشتر باشد فرسودگی شغلی و مشکلات ناشی از استرس شغلی نیز بیشتر است. این در حالی است که توسعه تکنولوژی، جهانی‌سازی و دگرگونی‌های اقتصادی موجب تغییرات مکرر، شگرف و پیچیده‌ای در دنیای کار امروز و به‌دنبال آن، مطرح شدن مفهوم جدیدی با عنوان انطباق‌پذیری مسیر شغلی شده است. معصومی که ساویکاس (۲۰۱۳) در نظریه سازه‌گرایی (ساخت‌گرایی) خود به آن پرداخته و آن را مهمترین بعد در رشد و تکامل مسیر شغلی فرد می‌داند (انواری و ایروانی، ۱۳۹۵) و معتقد است، افراد به‌واسطه معنایی که از تجارب زندگی خود درک می‌کنند، یعنی همان کاری که به‌واسطه روان‌بنه‌ها انجام می‌شود (رفائلی و همکاران، ۲۰۱۷). سازنده مسیر زندگی خود هستند (صادقی، ۱۳۹۶). ساویکاس (۲۰۰۵) انطباق‌پذیری مسیر شغلی را میزان آمادگی فرد برای انجام وظایف مربوط به نقش دوره زندگی خود می‌داند و برای آن ۴ بعد دغدغه، کنترل، کنجکاوی و اعتماد را در نظر گرفته است. (صادقی، ۱۳۹۶). به عقیده ساویکاس (۲۰۱۳) دغدغه مسیر شغلی به عنوان اولین و مهمترین بعد، اساساً یک جهت‌گیری رو به آینده است، حسی که برای آماده شدن برای فردا لازم است. دغدغه راجع به آینده به افراد کمک می‌کند تا به جلو نگاه کنند و برای آنچه ممکن است

بعدها بیاید آماده باشند. کنترل مسیر شغلی شامل خودانضباطی‌های درونی و فرآیندهای وجدانی، سنجیده، با ساختار و تعیین‌کننده در انجام وظایف رشد مسیر شغلی و ساختن گذارهای مسیر شغلی است (صاحبی اصفهانی و نیلفروشان، ۱۳۹۹) و باعث می‌شود افراد به این موضوع فکر کنند که بخشی از آینده، قابل مدیریت است و نباید آن را از دست داد. کنجکاوی مسیر شغلی، اشاره به استعداد کشف محیط و کسب اطلاعات درباره خود و دنیای خارج دارد (سانتیلی و همکاران، ۲۰۱۴) دارد. اعتماد مسیر شغلی، به باورهای فرد راجع به توانایی‌اش برای غلبه بر چالش‌ها و موانعی که ممکن است در حین دنبال کردن آرزوهای مسیر شغلی، رخ بدهد اشاره دارد (نوریترو و تراوت ماتاوش، ۲۰۱۷). به عقیده ساویکاس (۲۰۰۵) به طور کلی این چهار بعد انطباق‌پذیری مسیر شغلی باعث سازگاری فرد با تغییرات مربوط به کار، یکپارچگی فرد و محیط و در نهایت گذارهای موفق در طول شغل می‌گردند (صاحبی اصفهانی و نیلفروشان، ۱۳۹۹). ساویکاس معتقد است، فرد باید از هر ۴ ویژگی برخوردار باشد تا توانایی انطباق‌پذیری داشته باشد (اعتصام‌پور، ۱۳۹۰) و نقص در هر یک از این ابعاد مسأله و مشکل خاصی را در مسیر شغلی فرد ایجاد می‌کند. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که اشخاص انطباق‌پذیر، در یافتن فرصت‌های کاری توانایی بیشتری دارند، در گذارهای کاری موفق‌ترند و امنیت بیشتری را در استخدام تجربه می‌کنند (کله و همکاران، ۲۰۱۲). با توجه به این که ایفای نقش روان‌بنه‌ها در حوزه‌های مختلف زندگی در پژوهش‌های متعدد نشان داده شده است و نیز با توجه به اهمیت برخورداری افراد از ویژگی انطباق‌پذیری در دنیای کار امروز به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های مهم در موفقیت شغلی، اهمیت بررسی روابط این دو ابرسازه، ۱۸ روان‌بنه ناسازگار اولیه و ۴ بعد انطباق‌پذیری مسیر شغلی روشن می‌شود، چرا که از این رهگذر روان‌بنه‌هایی که مانع برخورداری از میزان مناسب هر یک از ابعاد یا مقیاس کلی انطباق‌پذیری مسیر شغلی افراد می‌شود شناسایی شده و بر این اساس می‌توان در دو حوزه روان‌بنه درمانگری و مشاوره شغلی راه‌کارهای پیشنهادی درمانی و مشاوره‌ای ارزشمندی را در اختیار روان‌بنه درمانگران و مشاوران شغلی جهت کمک به بهبود وضعیت مراجعان خود و همچنین اطلاعات مفیدی را در اختیار پژوهشگران جهت انجام پژوهش‌های آتی قرار داد. بنابراین هدف پژوهش حاضر آن است که با استفاده از روش تحلیل شبکه که از جمله روش‌های نوین در پژوهش‌های حوزه روانشناسی است به این مهم

این که روش نمونه‌گیری پژوهش حاضر غیر تصادفی با تغییرات بیشینه بود، جهت پوشش دادن مسائل ناشی از این نوع نمونه‌گیری، حجم نمونه‌ای بیش از ۲ برابر حداکثر تعداد حجم نمونه روش نمونه‌گیری تصادفی در نظر گرفته شد. شیوه گردآوری داده‌ها به این صورت بود که، ابتدا مراحل اداری و هماهنگی‌های لازم با مسئولین دانشگاه آزاد قم انجام و پرسشنامه‌ها به صورت آنلاین (از طریق گوگل داکس^۳) در اختیار دانشجویان قرار گرفت و توسط تعدادی از دانشجویان مقطع کارشناسی رشته روانشناسی این دانشگاه که داوطلب شرکت در پژوهش بودند، تکمیل و در ادامه قرار شد هر یک از دانشجویان در صورت تمایل، لینک پرسشنامه را در اختیار دانشجویانی که به‌نحوی با آن‌ها سرو کار دارد، قرار دهد و آن‌ها نیز به‌نوبه خود همین روند را تکرار کنند. دلیل این امر این بود که با توجه به روش نمونه‌گیری (غیر تصادفی با تغییرات بیشینه) سعی پژوهشگر بر آن بود که تا حد امکان از رشته‌ها، مقاطع، دانشگاه‌ها، شهرها، فرهنگ‌ها، طبقات اجتماعی و سنین مختلف و از هر دو جنس اطلاعات جمع‌آوری شود تا نتایج تحلیل از اعتبار بیشتری برخوردار گردد. به‌منظور ایجاد انگیزه جهت مشارکت حداکثری دانشجویان، به ایشان قول داده شد که تفسیر پاسخنامه‌ها برای ایشان ایمیل شود. با توجه به این که پاسخ به پرسشنامه‌های پژوهش، به خودشناسی افراد کمک می‌کرد، دانشجویان مشارکت قابل تقدیری در این خصوص داشتند و به این ترتیب تعداد ۸۴۹ پرسشنامه تکمیل شد.

(ب) ابزار

پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه توسط یانگ (۱۹۸۸) طراحی شده است. این پرسشنامه شامل ۹۰ سؤال است و ۱۸ طرحواره را در یک مقیاس درجه‌بندی از ۱ (کاملاً غلط) تا ۶ (کاملاً درست) نمره‌گذاری می‌شود. اگر فرد در دو جمله نمره پنچ یا شش بگیرد به احتمال زیاد آن طرحواره در ذهنش نقش بسته است. جملات پرسشنامه طبق طرحواره‌های خاص دسته‌بندی شده‌اند. این جملات با دو حرف رمز که حروف اختصاری یک طرحواره‌اند، از یکدیگر جدا شده‌اند. مثلاً پس از جملات یک تا پنج، حروف اختصا ed آمده که بیانگر آن است که این جملات طرحواره

پردازد که آیا روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه در ارتباط با انطباق‌پذیری مسیر شغلی و ابعاد مختلف آن نیز نقشی ایفا می‌کنند؟ و اگر پاسخ پرسش مذکور مثبت است این ایفای نقش چگونه است؟ به عبارت دیگر کدام روان‌بنه (ها) در ارتباط با کدام ابعاد انطباق‌پذیری مسیر شغلی نقش پررنگ‌تری دارند؟ از آنجا که تاکنون پژوهشی به بررسی روابط متغیرهای مذکور نپرداخته، به‌منظور پر کردن این شکاف تحقیقاتی، پژوهش حاضر با هدف بررسی روابط بین ۱۸ روان‌بنه ناسازگار اولیه (محرومیت هیجانی، رها شدگی / بی‌ثباتی، بی‌اعتمادی / بدرفتاری، انزوای اجتماعی / بیگانگی، نقص / شرم، شکست، وابستگی / بی‌کفایتی، آسیب‌پذیری نسبت به ضرر یا بیماری، گرفتار / خویشتن تحول‌نیافته، اطاعت، ایثار، بازداری هیجانی، معیارهای سرسختانه / عیب‌جویی افراطی، استحقاق / بزرگ‌منشی، خویشتن‌داری / خودانضباطی ناکافی، پذیرش‌جویی / جلب توجه، منفی‌گرایی / بدبینی و تنبیه) و ۴ بعد انطباق‌پذیری مسیر شغلی (دغدغه، کنترل، کنجکاوی و اعتماد) به‌روش تحلیل شبکه و به‌منظور پاسخگویی به این پرسش‌ها که مبتنی بر ادبیات روش تحلیل شبکه است انجام شد:

۱. مهمترین متغیرهای مورد مطالعه در شبکه ترسیمی بر اساس شاخص بینیت کدام‌اند؟
۲. کوتاه‌ترین مسیر خرده‌مقیاس‌های انطباق‌پذیری مسیر شغلی با کدام یک از روان‌بنه‌ها می‌باشد؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش پژوهش، توصیفی و از نوع هم‌بستگی بود. از آنجا که تنها شرط ورود به این پژوهش "دانشجو بودن" بود، می‌توان گفت جامعه آماری، شامل کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در سال ۱۳۹۸ و روش نمونه‌گیری، روش غیر تصادفی با تغییرات بیشینه^۱، نمونه‌گیری ناهمگون که از انواع نمونه‌گیری هدفمند می‌باشد، یعنی انتخاب افراد به‌گونه‌ای که بیشترین تغییرات را داشته باشند، بود.

بر اساس قواعد جدول کوکران^۲، در روش‌های نمونه‌گیری تصادفی، حداکثر حجم نمونه، ۳۸۴ نفر می‌باشد (حسن زاده، ۱۳۸۳) اما با توجه به

³. Google Docs

¹. Purposeful sampling (maximum variation)

². Cochran

نشان‌دهنده انطباق‌پذیری پایین فرد است. انطباق‌پذیری فرد در هر یک از خرده‌مقیاس‌های این آزمون نیز با محاسبه نمرات سؤالات هر یک از خرده‌مقیاس‌ها به دست می‌آید. نمره بالا در هر خرده‌مقیاس، نشانگر انطباق‌پذیری فرد در آن خرده‌مقیاس است و برعکس.

یافته‌ها

تحلیل شبکه‌ای نیازمند ماتریس مجاورت به‌عنوان ماتریس اولیه ورودی است. با توجه به این که در پژوهش حاضر، مقادیر، مربوط به جمع نمرات مقیاس‌های لیکرت است، از ماتریس هم‌بستگی پیرسون به‌عنوان ماتریس ورودی تحلیل استفاده شد. از آنجا که هم‌بستگی به ارتباط اشاره دارد، یک شاخص مجاورت است. بر این اساس ماتریس مورد نظر، تحت نرم‌افزار R، استخراج و تنظیم نهایی آن از طریق نرم‌افزار اکسل انجام شد. در جدول ۱ این ماتریس ارائه شده است.

جدول ۱. ماتریس ورودی تحلیل شبکه

	mh	rs	bt	en	ngh	shk	vab	as	ge	eta	isa	bh	ms	est	kh	pj	man	tan	dgh	cnt	knj	etm
m.h	1	0.430861	0.522148	0.494457	0.535986	0.349469	0.360274	0.377476	0.277283	0.41366	0.393072	0.394898	0.34598	0.300619	0.364075	0.346836	0.433858	0.308295	-0.12592	-0.13967	-0.18788	-0.17674
r.s	0.430861	1	0.574927	0.434697	0.484354	0.410885	0.515644	0.580353	0.488015	0.536891	0.422197	0.326341	0.348772	0.314309	0.444772	0.519597	0.590991	0.348091	-0.13073	-0.27529	-0.24673	-0.20096
b.t	0.522148	0.574927	1	0.574725	0.567798	0.356292	0.462219	0.610782	0.408084	0.53082	0.425095	0.460539	0.411303	0.401173	0.42925	0.425136	0.612123	0.374248	-0.04237	-0.19971	-0.10386	-0.15022
en	0.494457	0.434697	0.574725	1	0.685484	0.458258	0.464534	0.47143	0.339739	0.490409	0.244374	0.553284	0.317766	0.380936	0.417469	0.319845	0.494404	0.333651	-0.15248	-0.18423	-0.13223	-0.20988
ngh	0.535986	0.484354	0.567798	0.685484	1	0.573038	0.627561	0.506495	0.456857	0.572175	0.251857	0.49791	0.200852	0.205282	0.365427	0.350726	0.524272	0.346511	-0.20809	-0.33133	-0.22704	-0.3029
shk	0.349469	0.410885	0.356292	0.458258	0.573038	1	0.645192	0.43671	0.410264	0.580517	0.217501	0.381533	0.08888	0.137105	0.390024	0.32594	0.482737	0.295887	-0.24651	-0.38826	-0.27545	-0.38643
vab	0.360274	0.515644	0.462219	0.464534	0.627561	0.645192	1	0.529635	0.526992	0.644374	0.269409	0.37613	0.15494	0.219667	0.461648	0.403977	3551011	0.367198	-0.23454	-0.24066	-0.31454	-0.38801
as	0.377476	0.580353	0.610782	0.47143	0.506495	0.43671	0.529635	1	0.486872	0.528257	0.323675	0.447568	0.31636	0.319888	0.416563	0.440652	0.711384	0.342929	-0.0562	-0.24064	-0.17302	-0.18417
ge	0.277283	0.488015	0.408084	0.339739	0.456857	0.410264	0.526992	0.486872	1	0.541198	0.351065	0.335683	0.220122	0.191961	0.335045	0.376858	0.459387	0.295956	-0.15298	-0.2935	-0.25915	-0.24604
eta	0.41366	0.536891	0.53082	0.490409	0.572175	0.580517	0.644374	0.528257	0.541198	1	0.431746	0.459706	0.233882	0.191426	0.448763	0.442172	0.58816	0.312945	-0.27056	-0.38711	-0.3305	-0.3236
isa	0.393072	0.422197	0.425095	0.244374	0.251857	0.217501	0.269409	0.323675	0.351065	0.431746	1	0.253266	0.428941	0.245588	0.262361	0.289779	0.340855	0.303241	-0.05431	-0.08284	-0.07352	-0.00275
b.h	0.394898	0.326341	0.460539	0.553284	0.49791	0.381533	0.37613	0.447568	0.335683	0.459706	0.253266	1	0.348688	0.322104	0.512637	0.528492	0.444197	0.284953	-0.13324	-0.18278	-0.15639	-0.17614
ms	0.34598	0.348772	0.411303	0.317766	0.200852	0.08888	0.15494	0.31636	0.220122	0.233882	0.428941	0.348688	1	0.512637	0.326586	0.393901	0.370537	0.409209	0.152443	0.104657	0.082525	0.167743
est	0.300619	0.314309	0.401173	0.380936	0.205282	0.137105	0.219667	0.319888	0.191426	0.245588	0.322104	0.322104	0.512637	1	0.528492	0.444197	0.272066	0.244158	0.042951	0.03137	-0.01396	0.024693
kh	0.364075	0.444772	0.42925	0.417469	0.365427	0.390024	0.461648	0.416563	0.335045	0.448763	0.262361	0.277328	0.326586	0.393901	1	536454	0.543925	0.244158	-0.16056	-0.30172	-0.30292	-0.31511
p.j	0.346836	0.519597	0.425136	0.319845	0.350726	0.32594	0.403977	0.440652	0.376858	0.442172	0.289779	0.277328	0.393901	0.444197	536454	1	0.53651	0.278378	-0.01651	-0.19441	-0.17933	-0.1412
man	0.433858	0.590991	0.612123	0.494404	0.524272	0.482737	3551011	0.711384	0.459387	0.58816	0.340855	0.485868	0.370537	0.348083	0.543925	0.53651	1	0.387683	-0.30169	-0.24835	-0.25175	
tan	0.308295	0.348091	0.374248	0.333651	0.346511	0.295887	0.367198	0.342929	0.259556	0.312945	0.303241	0.284953	0.409209	0.272066	0.244158	0.278378	0.387683	1	0.013124	-0.0808	-0.02046	-0.02995
dgh	-0.12592	-0.13073	-0.04237	-0.15248	-0.20809	-0.24651	-0.23454	-0.0562	-0.15298	-0.27056	-0.05431	-0.13324	-0.152443	-0.16056	-0.16056	-0.16056	-0.16056	0.013124	1	0.45277	0.557224	0.522151
cnt	-0.13967	-0.27529	-0.19971	-0.18423	-0.33133	-0.38826	-0.43066	-0.24064	-0.2935	-0.38711	-0.08284	-0.18278	-0.15639	-0.30172	-0.30172	-0.19441	-0.30169	-0.0808	0.45277	1	0.502756	0.643204
knj	-0.18788	-0.24673	-0.10386	-0.13223	-0.22704	-0.27545	-0.31454	-0.17302	-0.25915	-0.3305	-0.07352	-0.15639	0.082525	-0.01396	-0.30292	-0.17933	-0.24835	-0.02046	0.557224	0.502756	1	0.568031
etm	-0.17674	-0.20096	-0.15022	-0.20988	-0.3029	-0.38643	-0.38801	-0.18417	-0.24604	-0.2236	-0.00275	-0.17614	0.167743	0.024693	-0.31511	-0.1412	-0.25175	-0.02995	0.522151	0.643204	0.568031	1

مقادیر هم‌بستگی نشان داده شده در این ماتریس، مقادیر هم‌بستگی بین هر دو متغیر مورد پژوهش است. این ماتریس، ورودی تحلیل شبکه بود. ترسیم شبکه ارتباط متغیرها از طریق برنامه نویسی و بسته نرم‌افزاری Qgraph، تحت نرم‌افزار R انجام شد. شکل‌های ۱ و ۲، گراف ارتباط بین متغیرهای مورد مطالعه بر اساس ماتریس هم‌بستگی تفکیکی (ارتباطات خالص) بین خرده‌مقیاس‌ها می‌باشد. قبل از ارائه تصویر شبکه ارتباط متغیرهای روان‌بنه‌های ناسازگار و ابعاد انطباق‌پذیری مسیر شغلی، ویژگی‌های گراف ترسیم شده مطرح می‌شود. در گراف‌هایی که در ادامه ارائه خواهند شد، ویژگی‌های زیر مشترک است:

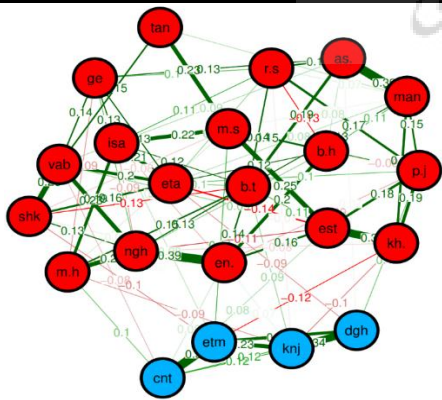
الف) ضخامت یال‌ها (منظور خطوط ترسیم شده بین دو گره) نشان‌دهنده ارتباط معنادار بین دو متغیر بر اساس هم‌بستگی است. اگر بین دو متغیر، که در ادبیات شبکه به آن گره گفته می‌شود، یک خط (یال) رسم شده باشد، نشان می‌دهد که بین این دو ارتباط وجود دارد. عدم وجود خط رابط (یال) بین دو متغیر، نشان‌دهنده فقدان ارتباط معنادار بین آن‌هاست. به عبارت دیگر در مطالعه حاضر، ۲۲ متغیر وجود دارد و هم‌زمان ۲۲×۲۰ تقسیم بر ۲ یعنی ۲۲۰ آزمون هم‌بستگی، اجرا شد. اگر بعد از تعدیل آلفا، مقدار هم‌بستگی معنادار باشد، یال بین دو متغیر ترسیم می‌شود و در صورتی که این مقدار معنادار نباشد، بین دو متغیر یالی ترسیم نمی‌شود. هر چه این

و) رنگ گره‌ها، نشان‌دهنده تعلق خرده‌مقیاس‌ها به مقیاس اصلی است. در اینجا ۱۸ گره مربوط به روان‌بنه‌های ناسازگار دارای رنگ (قرمز) می‌باشند و ۴ گره مربوط به انطباق‌پذیری مسیر شغلی نیز رنگ یکسان (آبی) دارند. هر ترسیم شبکه می‌تواند هم بر اساس هم‌بستگی‌های ساده پیرسون و هم بر اساس ماتریس هم‌بستگی‌های تفکیکی انجام شود. در این مطالعه، هدف پژوهش، بررسی ارتباط خالص بین متغیرها است. ماتریس هم‌بستگی‌های تفکیکی مقدار ارتباطات خالص بین آن‌ها را بعد از حذف اثر سایر متغیرها نشان می‌دهد. منظور از ارتباط خالص در اینجا یعنی اثر سایر متغیرها از ارتباط بین دو متغیر برداشته شود، به عبارتی هم‌بستگی‌های تفکیکی بین دو به دوی متغیرها بدون واریانس مشترک با سایر متغیرها محاسبه شده است. مجذور مقدار هم‌بستگی تفکیکی بین دو متغیر، نشانگر مقدار واریانسی است که صرفاً بین این دو متغیر مشترک است. جدول راهنمای حروف اختصاری داخل شبکه نیز در جدول ۲ ارائه شده است.

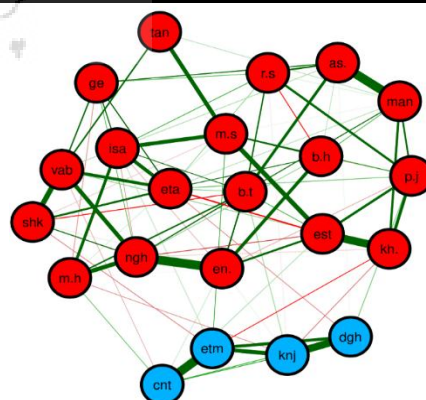
ارتباط بیشتر باشد، یال بین دو نشانه قطورتر می‌شود. همانطور که گفته شد، وجود خط رابط، به معنای ارتباط معنادار است. هر چه قطر یال نازک‌تر باشد، شدت ارتباط معنادار کمتر است. ب) رنگ یال‌ها، جهت ارتباط بین متغیرها را نشان می‌دهد. یال‌های سبز رنگ نشان‌دهنده ارتباط مثبت معنادار بین گره‌ها است و رنگ قرمز یال، به معنای ارتباط منفی معنادار است. ج) گره‌های مرکزی، گره‌هایی هستند که در مرکز گراف جای گرفته‌اند. گره‌های پیرامونی، گره‌هایی می‌باشند که در اطراف قرار می‌گیرند. الگوریتم استفاده شده برای ترسیم شبکه مورد نظر، گره‌های مؤثرتر را در مرکز شبکه قرار می‌دهد. د) همسایگی گره‌ها به یکدیگر، نشان‌دهنده ارتباط بالا بین آن‌هاست. به عبارتی، فاصله اقلیدسی در گراف بالا، به معنای ارتباط بیشتر مفهومی بین آن‌ها است. از این ویژگی گراف، گاهی با هدف بعدیابی استفاده می‌شود (عراقی و همکاران، ۱۳۹۶).

جدول ۲. راهنمای حروف اختصاری متغیرهای مورد مطالعه

ردیف	متغیر (نام طرحواره)	حروف اختصاری (فینگیلیش)	ردیف	متغیر (نام طرحواره)	حروف اختصاری (فینگیلیش)
۱	محرومیت هیجانی	m. h	۹	گرفتار / خویشتن تحول نیافته	ge
۲	رهاشدگی / بی‌ثباتی	r. s	۱۰	اطاعت	eta
۳	بی‌اعتمادی / بد رفتاری	b. t	۱۱	ایثارگری	isa
۴	انزوای اجتماعی / بیگانگی	en	۱۲	بازداری هیجانی	b. h
۵	نقص / شرم	ngh	۱۳	معیارهای سر سخته	m. s
۶	شکست	shk	۱۴	استحقاق / بزرگمنشی	est
۷	وابستگی / بی‌کفایتی	vab	۱۵	خویشتن داری / خود انضباطی ناکافی	kh
۸	آسیب‌پذیری نسبت به ضرر یا بیماری	as	۱۶	بذیرش جویی / جلب توجه	p. j

شکل ۲. گراف ارتباط بین متغیرهای مورد مطالعه بر اساس هم‌بستگی‌های تفکیکی (ارتباطات خالص) با وزن یال‌ها

شکل ۱. گراف ارتباط بین متغیرهای مورد مطالعه بر اساس هم‌بستگی‌های تفکیکی (ارتباطات خالص) بدون وزن یال‌ها

اندرسن، معتقد است هدف از تحلیل شبکه، توصیف شبکه، و نه تبیین آن است. به عبارت دیگر هدف تحلیل شبکه، کشف الگوهای ارتباطی بین اعضای شبکه است (بهار دوست، ۱۳۹۴). لذا در پژوهش حاضر، به توصیف شبکه ارتباطی بین روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه و ابعاد انطباق‌پذیری مسیر شغلی بر اساس پرسش‌های پژوهش پرداخته شد. در ادامه سؤالات پژوهش مطرح و به تفکیک پاسخ داده می‌شود:

پرسش اول پژوهش این بود که، مهمترین متغیرهای مورد مطالعه در شبکه ترسیمی بر اساس شاخص بینیت کدامند؟ شاخص بینیت به اهمیت ارتباطی یک گره و نقش آن در ارتباط بین گره‌های مختلف اشاره دارد. یعنی این که یک گره به طور میانگین چند بار در مسیر ارتباطی بین دو گره شبکه قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر، شاخص بینیت، سر راه بودن بین گره‌های مختلف را نشان می‌دهد. گره‌ای که میزان بینیت آن بیشتر باشد، نقش انتقال اطلاعات بیشتری در کل شبکه بر عهده دارد. حذف این گره (ها)، به اختلال در شبکه یا از هم پاشیدگی مفهوم جاری در شبکه منجر می‌شوند (رابینا و همکاران، ۲۰۱۶). اهمیت این شاخص در پژوهش حاضر، هم در

حوزه بالینی با رویکرد روان‌بنه درمان‌گری و هم در حوزه مشاوره شغلی است. در روان‌بنه درمان‌گری برای مراجعانی که روان‌بنه‌های ناسازگار متعددی دارند، درمان‌گر می‌تواند با شناسایی روان‌بنه یا روان‌بنه‌هایی که از بینیت بیشتری برخوردار هستند، طرح درمان خود را با تمرکز بر تعدیل این روان‌بنه (ها) آغاز نموده و به این ترتیب طول دوره درمان را برای مراجع کوتاه‌تر نماید. چرا که همانطور که بیشتر اشاره شد، حذف گره (ها) با بینیت بیشتر، منجر به فروپاشی کل شبکه می‌شود. لذا تعدیل روان‌بنه با بینیت بیشتر توسط درمانگر، منجر به تعدیل سایر روان‌بنه‌های مرتبط با روان‌بنه تحت درمان شده و به این ترتیب مراجع در مدت زمان کمتری به بهبودی دست می‌یابد. در حوزه مشاوره شغلی نیز، یک مشاور می‌تواند برای مراجعی که نمره کل انطباق‌پذیری مسیر شغلی پایینی دارد، با شناسایی گره (بعدی) که بینیت بیشتری دارد، تمرکز جلسات مشاوره خود را بر مداخلات مربوط به آن بعد قرار داده و به این به ترتیب در کمترین زمان ممکن، وضعیت انطباق‌پذیری مراجع را بهبود بخشد. جدول ۳ اولویت (رتبه‌بندی) متغیرها بر اساس شاخص بینیت را نشان می‌دهد.

جدول ۳. اولویت (رتبه‌بندی) متغیرها بر اساس شاخص بینیت

مقیاس اصلی	نشانه‌گان	عنوان اصلی	بینیت	مقیاس اصلی	نشانه‌گان	عنوان اصلی	بینیت	مقیاس اصلی	نشانه‌گان	عنوان اصلی	بینیت
روان‌بنه	m.s	معیارهای سرسختانه	۲۰	روان‌بنه	vab	وابستگی / بی‌کفایتی	۱۱	انطباق‌پذیری	dgh	دغدغه	۳
انطباق‌پذیری	etm	اعتماد	۱۹	روان‌بنه	isa	ایثارگری	۱۰	انطباق‌پذیری	cnt	کنترل	۳
روان‌بنه	b. t	بی‌اعتمادی / بدرفتاری	۱۳	روان‌بنه	man	منفی‌گرایی / بدبینی	۱۰	روان‌بنه	r. s	رهاشدگی / بی‌ثباتی	۲
روان‌بنه	en	انزوای اجتماعی / بیگانگی	۱۳	انطباق‌پذیری	knj	کنجکاوی	۷	روان‌بنه	b. h	بازداری هيجانی	۲
روان‌بنه	est	استحقاق / بزرگ‌منشی	۱۳	روان‌بنه	m. h	محرومیت هيجانی	۶	روان‌بنه	Tan	تنبيه	۱
روان‌بنه	Kh.	خويشتن‌داری / خودانضباطی	۱۳	روان‌بنه	as	آسيب‌پذیری نسبت به ضرر یا بیماری	۶	روان‌بنه	ge	گرفتار / خويشتن‌تحويل‌نیافته	۰
روان‌بنه	ngh	نقص / شرم	۱۲	روان‌بنه	p. j	پذیرش جویی جلب توجه	۴				
روان‌بنه	eta	اطاعت	۱۲	روان‌بنه	shk	شکست	۳				

همانطور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، از بین ۱۸ روان‌بنه، روان‌بنه‌های معیارهای سرسختانه / عیب‌جویی افراطی، بی‌اعتمادی / بدرفتاری، انزوای اجتماعی / بیگانگی، استحقاق / بزرگ‌منشی و خويشتن‌داری / خودانضباطی ناکافی و از بین ۴ بعد انطباق‌پذیری مسیر شغلی، بعد اعتماد، گره‌هایی هستند که در این شبکه دارای بیشترین مقدار بینیت هستند. البته روان‌بنه معیارهای سرسختانه با اختلاف زیاد از سایر روان‌بنه‌ها، و اعتماد با اختلاف زیاد از سایر ابعاد انطباق‌پذیری مسیر شغلی، رتبه اول شاخص بینیت را به خود اختصاص داده‌اند. این یافته بیانگر آن است که، یک روان‌بنه درمان‌گر می‌تواند برای مراجعی که روان‌بنه معیارهای سرسختانه از جمله

روان‌بنه‌های ناسازگار وی است، پروتکل بهبود خود را بر اساس تعدیل این روان‌بنه بنا نماید. بدیهی است در مورد مراجعی که روان‌بنه معیارهای سرسختانه را ندارد، طرح درمان با هر روان‌بنه دیگری در بین روان‌بنه‌های مذکور که مراجع آن را دارد، آغاز می‌شود. همچنین یک مشاور شغلی می‌تواند برای مراجعی که نمره کل انطباق‌پذیری مسیر شغلی پایینی دارد، جلسات مشاوره خود را بر مداخلات مربوط به بعد اعتماد متمرکز نماید. پرسش دوم این بود که، کوتاه‌ترین مسیر خرده‌مقیاس‌های انطباق‌پذیری شغلی با کدام یک از روان‌بنه‌ها می‌باشد؟ اهمیت پاسخ این پرسش، در ارائه راهکار به مشاورانی است که می‌خواهند با رویکرد روان‌بنه درمانگری، هر

یک از ابعاد چهارگانه انطباق‌پذیری مسیر شغلی را که مراجع در آن نمره پایینی کسب کرده است، بهبود بخشند. برای پاسخ به این سؤال، لازم بود

ماتریس کوتاه‌ترین مسیر ارتباطی بین گره‌های مورد مطالعه بر مبنای شبکه ترسیم شده، محاسبه گردد. این ماتریس در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. ماتریس کوتاه‌ترین مسیر بین گره‌های شبکه مورد مطالعه

	m.h	r.s	b.t	en	ngh	shk	vab	as	ge	eta	isa	b.h	m.s	est	kh	p.j	man	tan	dgh	cnt	knj	etm
m.h	0	13.96	6.856	6.732	4.179	11.83	8.545	12.24	11.07	9.955	5.28	11.68	9.737	12.87	15.65	18	14.63	14.13	13.92	9.994	11	12.58
r.s	13.96	0	7.107	12.92	14.51	14.98	16.12	6.648	9.632	11.05	8.953	7.973	13.41	11.45	10.98	5.793	9.217	17.81	16.01	20.89	13.99	18.3
b.t	6.856	7.107	0	7.005	7.408	7.873	11.66	5.386	13.11	10.49	8.113	11.95	12.57	9.071	11.86	12.9	7.769	16.97	14.14	16.85	11.21	15.52
en	6.732	12.92	7.005	0	2.553	10.2	6.919	12.39	12.49	11.98	11.96	4.948	10.21	6.138	8.923	11.58	14.32	13.76	14.8	12.89	13.99	15.48
ngh	4.179	14.51	7.408	2.553	0	7.652	4.366	12.79	9.933	9.432	9.459	7.5	12.76	8.69	11.48	14.14	15.18	11.21	17.35	14.17	15.18	16.76
shk	11.83	14.98	7.873	10.2	7.652	0	3.789	13.26	10.92	6.143	10.82	14.19	12.71	13.12	14.39	15.98	15.64	10.63	15.43	12.95	14.67	10.36
vab	8.545	16.12	11.66	6.919	4.366	3.789	0	11.63	7.133	5.066	9.74	11.87	11.24	12.04	10.6	14.91	14.2	6.842	15.83	12	18.46	14.15
as	12.24	6.648	5.386	12.39	12.79	13.26	11.63	0	7.723	14.55	13.5	11.94	15.36	11.29	8.502	9.218	2.569	14.6	14.18	19.2	16.6	16.61
ge	11.07	9.632	13.11	12.49	9.933	10.92	7.133	7.723	0	7.451	7.65	15.5	12.11	14.43	16.22	15.42	10.29	13.98	17.94	19.14	15.02	19.33
eta	9.955	11.05	10.49	11.98	9.432	6.143	5.066	14.55	7.451	0	4.675	8.047	9.131	6.975	9.761	9.839	11.98	11.91	10.76	17.07	13.69	15.83
isa	5.28	8.953	8.113	11.96	9.459	10.82	9.74	13.5	7.65	4.675	0	10.98	4.457	8.527	11.31	12.72	15.88	8.852	15.15	14.94	16.28	12.35
b.h	11.68	7.973	11.95	4.948	7.5	14.19	11.87	11.94	15.5	8.047	10.98	0	6.527	10.6	13.38	11.82	9.371	10.92	18.81	17.84	18.94	15.71
m.s	9.737	13.41	12.57	10.21	12.76	12.71	11.24	15.36	12.11	9.131	4.457	6.527	0	4.07	6.856	8.263	12.79	4.396	14.24	11.77	13.49	9.178
est	12.87	11.45	9.071	6.138	8.69	13.12	12.04	11.29	14.43	6.975	8.527	10.6	4.07	0	2.786	5.656	8.718	8.466	15.87	11.81	13.05	10.89
kh	15.65	10.98	11.86	8.923	11.48	14.39	10.6	8.502	9.761	11.31	13.38	6.856	2.786	0	5.19	5.932	11.25	13.17	10.7	10.26	8.107	
p.j	18	5.793	12.9	11.58	14.14	15.98	14.91	9.218	15.42	9.839	12.72	11.82	8.263	5.656	5.19	0	6.649	12.66	10.21	15.89	13.14	
man	14.63	9.217	7.769	14.32	15.18	15.64	14.2	2.569	10.29	11.98	15.88	9.371	12.79	8.718	5.932	6.649	0	12.04	16.75	16.63	14.14	
tan	14.13	17.81	16.97	13.76	11.21	10.63	6.842	14.6	13.98	11.91	8.852	10.92	4.396	8.466	11.25	12.66	12.04	0	18.64	16.16	17.88	
dgh	13.92	16.01	14.14	14.8	17.35	15.43	15.83	14.18	17.94	10.76	15.15	18.81	14.24	15.87	13.17	10.21	16.75	18.64	0	7.655	2.926	
cnt	9.994	20.89	16.85	12.89	14.17	12.95	12	19.2	19.14	17.07	14.94	17.84	11.77	11.81	10.7	15.89	16.63	16.16	7.655	0	6.9	
knj	11	13.99	11.21	13.99	15.18	14.67	18.46	16.6	15.02	13.69	16.28	18.94	13.49	13.05	10.26	13.14	16.19	17.88	2.926	6.9	0	
etm	12.58	18.3	15.52	15.48	16.76	10.36	14.15	16.61	19.33	15.83	12.35	15.71	9.178	10.89	8.107	13.3	14.04	13.57	5.066	2.589	4.311	

بر اساس نتایج بدست آمده، رتبه نزدیک‌ترین روان‌بندها به مسیرهای انطباق‌پذیری مسیر شغلی در جداول ۵، ۶، ۷ و ۸ ارائه شده است. طبق جدول ۵، خرده‌مقیاس دغدغه، به ترتیب با روان‌بندهای پذیرش‌جویی، اطاعت، خویشتن‌داری ناکافی و محرومیت هیجانی کوتاه‌ترین فاصله را دارد.

جدول ۵. رتبه‌بندی کوتاه‌ترین مسیر بین دغدغه و سایر متغیرهای مورد مطالعه

رتبه	نام متغیر	دغدغه	رتبه	نام متغیر	دغدغه	رتبه	نام متغیر
۱	دغدغه	۰	۹	بی‌اعتمادی / بدرفتاری	۱۴.۱۴۰۱۲۶	۱۷	رها شدگی / بی‌ثباتی
۲	کنجکاوی	۲.۹۲۵۹۲۳	۱۰	آسیب‌پذیری نسبت به ضرر یا بیماری	۱۴.۱۸۴۶۷۲	۱۸	منفی‌گرایی / بدبینی
۳	اعتماد	۵.۰۶۶۳۵۴	۱۱	معیارهای سرسختانه	۱۴.۲۴۴۵۹۳	۱۹	نقص / شرم
۴	کنترل	۷.۶۵۵۴۹۷	۱۲	انزوای اجتماعی / بیگانگی	۱۴.۸۰۱۴۶۱	۲۰	گرفتار / خویشتن تحول نیافته
۵	پذیرش‌جویی / جلب توجه	۱۰.۲۱۲۵۸۳	۱۳	ایثارگری	۱۵.۱۴۹۳۵۹	۲۱	تنبیه
۶	اطاعت	۱۰.۷۶۱۲۹۸	۱۴	شکست	۱۵.۴۳۰۶۸	۲۲	بازداری هیجانی
۷	خویشتن‌داری / خودانضباطی ناکافی	۱۳.۱۷۳۷۶۴	۱۵	وابستگی / بی‌کفایتی	۱۵.۸۲۷۰۶۷		
۸	محرومیت هیجانی	۱۳.۹۲۲۹۴۸	۱۶	استحقاق / بزرگ‌منشی	۱۵.۸۶۸۹۶۷		

جدول ۶. رتبه‌بندی کوتاه‌ترین مسیر بین کنترل و سایر متغیرهای مورد مطالعه

رتبه	نام متغیر	کنترل	رتبه	نام متغیر	کنترل	رتبه	نام متغیر
۱	کنترل	۰	۹	وابستگی / بی‌کفایتی	۱۲.۰۰۲۳۱	۱۷	بی‌اعتمادی / بدرفتاری
۲	اعتماد	۲.۵۸۹۱۴۳	۱۰	انزوای اجتماعی / بیگانگی	۱۲.۸۸۸۸۱	۱۸	اطاعت
۳	کنجکاوی	۶.۸۹۹۶۶۲	۱۱	شکست	۱۲.۹۵۳۴۷	۱۹	بازداری هیجانی
۴	دغدغه	۷.۶۵۵۴۹۷	۱۲	نقص / شرم	۱۴.۱۷۷۲۸	۲۰	گرفتار / خویشتن تحول نیافته
۵	محرومیت هیجانی	۹.۹۹۳۸۵۸	۱۳	ایثارگری	۱۴.۹۴۴۱۴	۲۱	آسیب‌پذیری نسبت به ضرر یا بیماری
۶	خویشتن‌داری / خودانضباطی ناکافی	۱۰.۶۹۶۵۵	۱۴	پذیرش‌جویی / جلب توجه	۱۵.۸۸۶۱۸	۲۲	رها شدگی / بی‌ثباتی
۷	معیارهای سرسختانه	۱۱.۷۶۷۳۸	۱۵	تنبیه	۱۶.۱۶۳۱۵		
۸	استحقاق / بزرگ‌منشی	۱۱.۸۰۶۸۵	۱۶	منفی‌گرایی / بدبینی	۱۶.۶۲۸۸۹		

طبق جدول ۷، خرده مقیاس کنجکاوی، به ترتیب با روان‌بنه‌های ناسازگار خویشنداری ناکافی، محرومیت هیجانی، بی‌اعتمادی و استحقاق / بزرگ‌منشی دارای کمترین فاصله است.

مطابق جدول ۶، خرده مقیاس کنترل، به ترتیب با روان‌بنه‌های محرومیت هیجانی، خویشنداری ناکافی، معیارهای سرسختانه و استحقاق کمترین فاصله را داراست.

جدول ۷. رتبه‌بندی کوتاه‌ترین مسیر بین کنجکاوی و سایر متغیرهای مورد مطالعه

رتبه	نام متغیر	کنجکاوی	رتبه	نام متغیر	کنجکاوی
۱	کنجکاوی	۰	۹	پذیرش جویی / جلب توجه	۱۳.۱۳۸۵۱
۲	دغدغه	۲.۹۲۵۹۲۳	۱۰	معیارهای سرسختانه	۱۳.۴۸۸۷۶
۳	اعتماد	۴.۳۱۰۵۲	۱۱	اطاعت	۱۳.۶۸۷۲۲
۴	کنترل	۶.۸۹۹۶۶۲	۱۲	رها شدگی / بی‌ثباتی	۱۳.۹۸۶۰۵
۵	خویشنداری / خودانضباطی ناکافی	۱۰.۲۶۰۶۳	۱۳	انزوای اجتماعی / بیگانگی	۱۳.۹۸۹۴۹
۶	محرومیت هیجانی	۱۰.۹۹۷۰۳	۱۴	شکست	۱۴.۶۷۴۸۵
۷	بی‌اعتمادی / بدرفتاری	۱۱.۲۱۴۲	۱۵	گرفتار / خویشنداری تحول نیافته	۱۵.۰۱۵۲۸
۸	استحقاق / بزرگ‌منشی	۱۳.۰۴۶۲۵	۱۶	نقص شرم	۱۵.۱۷۵۹۵

جدول ۸. رتبه‌بندی کوتاه‌ترین مسیر بین اعتماد و سایر متغیرهای مورد مطالعه

رتبه	نام متغیر	اعتماد	رتبه	نام متغیر	اعتماد
۱	اعتماد	۰	۹	ایثارگری	۱۲.۳۵۴۹۹۵
۲	کنترل	۲.۵۸۹۱۴۳	۱۰	محرومیت هیجانی	۱۲.۵۸۳۰۰۱
۳	کنجکاوی	۴.۳۱۰۵۲	۱۱	پذیرش جویی / جلب توجه	۱۳.۲۹۷۰۴
۴	دغدغه	۵.۰۶۶۳۵۴	۱۲	تنبیه	۱۳.۵۷۴۰۰۳
۵	خویشنداری / خودانضباطی ناکافی	۸.۱۰۷۴۰۹	۱۳	منفی‌گرایی / بدبینی	۱۴.۰۳۹۷۵
۶	معیارهای سرسختانه	۹.۱۷۸۲۳۹	۱۴	وابستگی / بی‌کفایتی	۱۴.۱۵۳۸۱۷
۷	شکست	۱۰.۳۶۴۳۲۶	۱۵	انزوای اجتماعی / بیگانگی	۱۵.۴۷۷۹۵۲
۸	استحقاق / بزرگ‌منشی	۱۰.۸۹۳۰۲۴	۱۶	بی‌اعتمادی / بدرفتاری	۱۵.۵۲۴۷۲۳

داد که روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه در ارتباط با هر ۴ بعد انطباق‌پذیری مسیر شغلی ایفای نقش می‌کنند. به این صورت که: خرده مقیاس دغدغه (dgh) به ترتیب با روان‌بنه‌های پذیرش جویی (pj)، اطاعت (eta)، خویشنداری ناکافی (kh) و محرومیت هیجانی (mh) کوتاه‌ترین فاصله را دارد. این به آن معناست که برای بهبود وضعیت انطباق‌پذیری مسیر شغلی مراجعی که در بعد دغدغه نمره پایینی کسب کرده به نظر می‌رسد بهتر است درمان‌گر به ترتیب تعدیل روان‌بنه‌های مذکور را نسبت به سایر روان‌بنه‌ها در اولویت درمان قرار دهد.

خرده‌مقیاس‌های کنترل (cnt) با روان‌بنه‌های محرومیت هیجانی (mh)، خویشنداری ناکافی (kh)، معیارهای سرسختانه (ms) و استحقاق (est) کمترین فاصله را داراست. بنابراین به نظر می‌رسد برای بهبود وضعیت

مطابق جدول ۸، خرده مقیاس اعتماد، به ترتیب با روان‌بنه‌های ناسازگار خویشنداری ناکافی، معیارهای سرسختانه، شکست و استحقاق کمترین فاصله را دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر، با هدف بررسی روابط روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه و انطباق‌پذیری مسیر شغلی دانشجویان، به روش تحلیل شبکه انجام شد. اندرسن، معتقد است هدف از تحلیل شبکه، توصیف شبکه، و نه تبیین آن است. به عبارت دیگر هدف تحلیل شبکه، کشف الگوهای ارتباطی بین اعضای شبکه است (بهار دوست، ۱۳۹۴). لذا در پژوهش حاضر، به توصیف شبکه ارتباطی بین روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه و ابعاد انطباق‌پذیری مسیر شغلی بر اساس پرسش‌های پژوهش پرداخته شد. یافته‌های پژوهش نشان

جهت درمان مراجعین دارای انطباق‌پذیری مسیر شغلی پایین با رویکرد طرحواره درمانی، طرحواره خویشندن‌داری / خودانضباطی ناکافی در اولویت پروتکل بهبود قرار می‌گیرد. همچنین بر اساس نتایج، از بین روان‌بنه‌ها، روان‌بنه معیارهای سرسختانه، رتبه اول شاخص بینیت را به خود اختصاص داد. اهمیت این مسئله، در حوزه روان درمان‌گری و ارائه راهکار به روان‌بنه درمان‌گران است. بدین صورت که تمرکز بر تعدیل این روان‌بنه توسط درمان‌گر در ابتدای درمان، منجر به کاهش طول دوره درمان مراجع می‌گردد. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت: فردی که روان‌بنه معیارهای سخت‌گیرانه را دارد، معتقد است برای رسیدن به معیارهای بلندپروازانه و درونی‌شده مربوط به رفتار و عملکرد، باید تلاش زیادی انجام دهد، که معمولاً این اعمال، برای جلوگیری از انتقاد انجام می‌شود. بنابراین بیش از حد به خود و دیگران سخت می‌گیرد که این سخت‌گیری، غالباً به سه شکل نهایی خواهی، قوانین سفت و سخت و بایدها در بسیاری از حوزه‌های زندگی و بالاخره دغدغه زمانی و کارآیی به‌منظور به انجام رسیدن کار بیشتر، بروز می‌کند که این مسئله، منجر به صدمات جدی در احساس لذت، آرامش، سلامتی، حرمت خود، احساس ارزشمندی یا روابط رضایتمندانه می‌گردد، که همه این مسائل به‌نوعی با سایر روان‌بنه‌ها از جمله روان‌بنه‌های نقص / شرم، بازداری هیجانی، رهاشدگی، بی‌اعتمادی، آسیب‌پذیری نسبت به ضرر یا بیماری، انزوای اجتماعی و تنبیه ارتباط دارد، بر این اساس، تعلق گرفتن بالاترین مقدار شاخص بینیت به روان‌بنه معیارهای سخت‌گیرانه، به نظر منطقی و قابل قبول می‌باشد. بنابراین به نظر می‌رسد تعدیل این روان‌بنه در ابتدای درمان، می‌تواند منجر به تعدیل همزمان سایر روان‌بنه‌ها شده و در نتیجه بر سرعت بهبود بیفزاید.

همچنین از بین ۴ بعد انطباق‌پذیری، بعد اعتماد با اختلاف زیاد از سایر متغیرها، رتبه اول را به خود اختصاص داد. بنابراین یک مشاور مسیر شغلی، می‌تواند برای مراجعی که نمره کل انطباق‌پذیری پایینی گرفته و در ابعاد مختلف انطباق‌پذیری از جمله اعتماد با مسئله مواجه است، پروتکل بهبود را با مداخلات متناسب با این بعد آغاز نماید، چرا که در نظریه سازه‌گرایی مسیر شغلی، اعتماد، حاکی از احساس خودکارآمدی در ارتباط با توانایی فرد برای اجرای موفقیت‌آمیز فعالیت‌هاست (صادقی، ۱۳۹۶). به‌عبارت دیگر، فرد دارای اعتماد برای کاربرد عملی دغدغه، کنترل و به‌کار بستن اطلاعات به‌دست آمده مسیر شغلی، خودکارآمدی کافی دارد و بالعکس.

انطباق‌پذیری مسیر شغلی مراجعی که در بعد کنترل نمره پایینی کسب کرده، بهتر است درمان‌گر، تعدیل روان‌بنه‌های محرومیت هیجانی، خویشندن‌داری ناکافی، معیارهای سرسختانه (ms) و استحقاق (est) را نسبت به سایر روان‌بنه‌ها در اولویت قرار دهد. خرده‌مقیاس‌های کنجکاوی (knj)، با روان‌بنه‌های خویشندن‌داری ناکافی (kh)، محرومیت هیجانی (mh)، بی‌اعتمادی (bt) و استحقاق (est) دارای کمترین فاصله است. بنابراین به‌نظر می‌رسد برای بهبود وضعیت انطباق‌پذیری مسیر شغلی مراجعی که در بعد کنجکاوی نمره پایینی کسب کرده، بهتر است درمان‌گر، تعدیل روان‌بنه‌های خویشندن‌داری ناکافی، محرومیت هیجانی، بی‌اعتمادی و استحقاق را نسبت به سایر روان‌بنه‌ها در اولویت قرار دهد. خرده‌مقیاس‌های اعتماد (etm) با روان‌بنه‌های خویشندن‌داری ناکافی (kh)، معیارهای سرسختانه (ms)، شکست (shk) و استحقاق (est) کمترین فاصله را دارد. بنابراین برای بهبود وضعیت انطباق‌پذیری مسیر شغلی مراجعی که در بعد اعتماد نمره پایینی کسب کرده، به‌نظر می‌رسد بهتر است درمان‌گر، تعدیل روان‌بنه‌های خویشندن‌داری ناکافی، معیارهای سرسختانه، شکست و استحقاق را نسبت به سایر روان‌بنه‌ها در اولویت قرار دهد.

با تأمل در یافته‌های مذکور می‌توان دریافت که از بین ۱۸ روان‌بنه ناسازگار اولیه، ۸ روان‌بنه پذیرش‌جویی، اطاعت، خویشندن‌داری ناکافی، محرومیت هیجانی، معیارهای سرسختانه، استحقاق، بی‌اعتمادی و شکست، بیشترین نقش را در ارتباط با ابعاد مختلف انطباق‌پذیری مسیر شغلی بازی می‌کنند. همچنین از بین ۸ روان‌بنه نام‌برده، خویشندن‌داری ناکافی، تنها روان‌بنه‌ای است در میان روان‌بنه‌ها که در ارتباط با هر ۴ بعد انطباق‌پذیری کوتاه‌ترین مسیر را دارند. از آنجا که این طرحواره شامل مشکلات مستمر در خویشندن‌داری مناسب و تحمل نکردن ناکامی‌ها در راه دستیابی به اهداف شخصی یا ناتوانی در جلوگیری از بیان هیجان‌ها و تکانه‌ها بوده و در اشکال خفیف تر آن موجب می‌شود که فرد به طور اغراق‌آمیزی از ناراحتی اجتناب کند (اجتناب از درد، تعارض، رویارویی، مسئولیت یا به زحمت افتادن برای هزینه‌های شخصی، کسب رضایت، تعهد یا شرافت) (رفائلی و همکاران، ۲۰۱۷). بر اساس این یافته، می‌توان به اهمیت و لزوم آموزش تکنیک‌های تنظیم هیجان‌ها و مهارت‌های مختلف مانند: حل مسئله، جرأت‌ورزی، گفتگو، حل تعارض، ارتباط مؤثر و... در قالب برنامه‌های آموزشی مختلف به دانشجویان پی برد. در حوزه بالینی نیز بر اساس یافته فوق می‌توان گفت

خودگردانی و عملکرد مختل، گوش به زنگی، محدودیت‌های مختل و قطع و بریدگی مجموعاً قادر به تبیین ۲۱٪ واریانس متغیر ملاک (نمره کل انطباق‌پذیری مسیر شغلی) بوده‌اند و حوزه دیگر جهت‌مندی، قادر به تبیین این متغیر نبوده است. از آنجا که به‌لحاظ روش‌شناسی، بین پژوهش اخیر و پژوهش حاضر تفاوت بنیادی وجود دارد، لذا امکان مقایسه بین نتایج آن‌ها نیز وجود ندارد. لذا به‌دلیل ضعف پیشینه پژوهش، امکان مقایسه نتایج پژوهش حاضر و بررسی همسو بودن یا همسو نبودن آن‌ها با سایر پژوهش‌ها میسر نشد. به‌عبارت دیگر از جمله محدودیت‌های این پژوهش، فقدان پیشینه بود که امید است با پژوهش‌های آتی این شکاف پژوهشی پر شود. با توجه به اهمیت نتایج پژوهش حاضر در دو حوزه روان‌درمان‌گری و مشاوره شغلی، پیشنهاد می‌شود، نتایج این پژوهش توسط محققان حوزه‌های مذکور به‌بوته آزمایش گذاشته شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی تربیتی است. در این پژوهش ملاحظات اخلاقی، رعایت شده و شرکت‌کنندگان، آگاهانه و داوطلبانه در پژوهش حاضر شرکت کردند.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی انجام شده است.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده اول، محقق اصلی این پژوهش است. نویسنده دوم استاد راهنما و نویسندگان سوم و چهارم اساتید مشاور رساله می‌باشند.

تضاد منافع: این پژوهش برای نویسندگان هیچ‌گونه تضاد منافی نداشته است.

تشکر و قدردانی: بدینوسیله از کلیه افرادی که ما را در این پژوهش یاری کردند، تشکر و قدردانی می‌شود.

این مسأله بیانگر اهمیت بعد اعتماد بوده و چگونگی رابطه آن با ابعاد دیگر را به‌خوبی بیان و اختصاص رتبه یک از نظر شاخص بینیت را در بین ابعاد چهارگانه انطباق‌پذیری تبیین می‌نماید.

تاکنون پژوهش‌های متعددی در داخل و خارج از ایران هم در مورد انطباق‌پذیری مسیر شغلی و هم در خصوص روان‌بنه‌های ناسازگار اولیه انجام شده است، اما اغلب این پژوهش‌ها، به بررسی روابط انطباق‌پذیری مسیر شغلی با سازه‌های دیگر صاحبی اصفهانی و نیلفروشان (۱۳۹۹)، خوانساری و نیلفروشان (۱۳۹۹)، گودرزی و نوروزی (۱۳۹۸)، کرمی و همکاران (۱۳۹۸)، شیخ‌الاسلامی و همکاران (۱۳۹۸)، اکبرزاده و همکاران (۱۳۹۸)، کلبی‌ها و سلیمانی (۱۳۹۸)، کریمی (۱۳۹۸)، یوسفی (۱۳۹۰)، تریسی و همکاران (۲۰۱۸)، آکرمنز و همکاران (۲۰۱۸)، اندرلو و فریرا (۲۰۱۹) فانگ و همکاران (۲۰۱۸)، کریستینا ژینورا و همکاران (۲۰۱۸) دافی و همکاران (۲۰۱۵)، یا روان‌بنه‌های ناسازگار با سازه‌های دیگر (نخعی شامحمود و همکاران (۱۳۹۹)، امینی و خوش‌روش (۱۳۹۹)، شاه حسینی تازیک و همکاران (۱۳۹۶)، مظلوم و نیکنام (۱۳۹۷)، شعبانی (۱۳۹۶)، مرادی و همکاران (۱۳۹۵)، رنجبر سودجانی و همکاران (۱۳۹۴)، بشارت و همکاران (۱۳۹۴)، سلمان‌پور و همکاران (۱۳۹۳)، محمدیگی و همکاران (۱۳۹۱)، ممد و همکاران (۲۰۱۷)، گانگ و چان (۲۰۱۸)، پرداخته و بررسی این دو ابرسازه تنها در یک پژوهش (معصومی و همکاران، ۱۴۰۰) انجام شده است که نتایج این پژوهش که به روش رگرسیون انجام شده است نشان داد که از پنج حوزه روان‌بنه‌های ناسازگار، چهار حوزه

پرونده علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

References

- Akbarzadeh, M., Abedi, M. R., & Baghban, I. (2020). Mediating Role of Career Adaptability in Relationship between Emotional Intelligence and Career Decision Making Difficulties. *Journal of Counseling Research*, 18(72), 66-94. (In Persian) doi: 10.29252/jcr.18.72.66
- Akkermans, J., Paradniké, K., Van der Heijden, B. I., & De Vos, A. (2018). The best of both worlds: The role of career adaptability and career competencies in students' well-being and performance. *Frontiers in psychology*, 1678, 1-13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01678>
- Amini, Z., & Khoshravesh, V. (2020). The relationship between early maladaptive schemas and burnout with the mediating role of psychological capital. *Management and Educational Perspective*, 2(3), 133-163. (In Persian) <https://dx.doi.org/10.22034/jmep.2020.246519.1033>
- Araghi, L., Taheri, A., Joz Ramazani, Z., Abas Pour, A., & Zarghami, M. (2017) Study of applying network data analysis in item analysis. *Quarterly Of Educational Measurement*, 7(28), 207-240. (In Persian) <https://www.sid.ir/paper/214595/en>
- Bahardost, P. (2015) Network analysis approach, a paradigm shift in social science research. *International Conference on Research in Science and Technology*. Kuala Lumpur. <https://www.sid.ir/fa/seminar/ViewPaper.aspx?ID=67365>
- Bamber, M. R. (2012) *Schema therapy for occupational stress*. (H. Hamidpoor & H. Zirak, Trans). Arjmand Publications. (Un Persian) <https://www.arjmandpub.com/>
- Besharat, M., Dehghani, S., Gholamali Lavasani, M., & Malekzadeh, R. (2016). The relationship between early maladaptive schemas and severity of symptoms in patients with irritable bowel syndrome: Mediating role of alexithymia. *Journal of psychologicalscience*, 14(56), 475-493. <http://psychologicalscience.ir/article-1-223-en.html>
- Duffy, R. D., Douglass, R. P., & Autin, K. L. (2015). Career adaptability and academic satisfaction: Examining work volition and self efficacy as mediators. *Journal of Vocational Behavior*, 90, 46-54. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2015.07.007>
- EtesamPoor, A. (2011). *The effect of parents' career path education on the career path adaptation of third grade elementary school students in Isfahan in 2010-2011/ thesis* (master's thesis). University of Isfahan, Faculty of Educational Sciences and Psychology. <https://elmnet.ir/export/10508293-19427?type=BibTeX>
- Fang, W., Zhang, Y., Mei, J., Chai, X., & Fan, X. (2018). Relationships between optimism, educational environment, career adaptability and career motivation in nursing undergraduates: A cross-sectional study. *Nurse education today*, 68, 33-39. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2018.05.025>
- Ghiasi, M. (2009). *Normalization, Reliability and Validity of Young's Schema Questionnaire (3rd ed. of the Short Form) in Two Groups of Normal People and People with Mental Disorder in Tehran/ Thesis* (master's thesis). University of Isfahan, Faculty of Educational Sciences and Psychology. <https://link.springer.com/article/10.1186/s40359-021-00514-9>
- Ginevra, M. C., Magnano, P., Lodi, E., Annovazzi, C., Camussi, E., Patrizi, P., & Nota, L. (2018). The role of career adaptability and courage on life satisfaction in adolescence. *Journal of adolescence*, 62, 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2017.11.002>
- Gong, J., & Chan, R. C. (2018). Early maladaptive schemas as mediators between childhood maltreatment and later psychological distress among Chinese college students. *Psychiatry research*, 259, 493-500. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2017.11.019>
- Hassanzadeh, R. (2003). *Research Methods in Behavioral Sciences* (research Practical Guide). <https://telketab.com/product/307>
- Hui, T., Yuen, M., & Chen, G. (2018). Career adaptability, self-esteem, and social support among Hong Kong University students. *The Career Development Quarterly*, 66(2), 94-106. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/cd.q.12118>
- Karami, F., Rasoli, A., & Tajik, A. (2019). The causal relationship of job adaptability based on job self-efficacy and personality traits and career mediation. *Quarterly Journal of Career & Organizational Counseling*, 11(38), 49-66. <https://dx.doi.org/10.29252/jcoc.11.1.49>
- Karimi, S. (2019). The mediating role of career adaptability and entrepreneurial self-efficacy between personality traits and entrepreneurial intentions. *Iranian Agricultural Extension And Education Journal*, 15(1), 111- 126. <https://dx.doi.org/10.22034/iaeej.2019.93510>

- Khansari, Z., & Nilforooshan, P. (2020). The relationship between career calling and academic satisfaction: the mediation role of decision-making self-efficacy and Career adaptability and the moderating role of educational level. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 21(1), 101-116. <https://dx.doi.org/10.30486/jrsp.2019.556021.1054>
- Klehe, U. C., Zikic, J., van Vianen, A. E., Koen, J., & Buyken, M. (2012). Coping proactively with economic stress: Career adaptability in the face of job insecurity, job loss, unemployment, and underemployment. In *The role of the economic crisis on occupational stress and well being* (Vol. 10, pp. 131-176). Emerald Group Publishing. [https://doi.org/10.1108/S1479-3555\(2012\)0000010008](https://doi.org/10.1108/S1479-3555(2012)0000010008)
- Kolbiha, A., & Soleimani, M. (2019). The effect of career adaptability on turnover intention: the serial mediating role of job satisfaction and job stress. *Organizational Behaviour Studies Quarterly*, 3(31), 113-152. (In Persian) http://obs.sinaweb.net/article_37256.html?lang=en
- Mammad, K., Ahami, A., Azaoui, F. Z., Boulbaroud, S., Idrissi, W., Karjough, K., & Fofana, L. (2017). Diagnosis of anxiety disorders in university students through the early maladaptive schemas and Beck's inventory. *Psychology*, 8(13), 2114-2125. doi: 10.4236/psych.2017.813134
- Masoumi, M., Hajebi, M. Z., Rabi'ei, M., & Zarghami, M. H. (2021). The Role of the Early Maladaptive Schemas in Predicting the Students' Career Adaptability. *Quarterly Journal of Psychological Methods and Models Summer*, 12(44), 121-132. (In Persian) <https://dx.doi.org/10.30495/jpmm.2021.27290.3320>
- Mazlum, E., & Niknam, M (2018) Investigation of early maladaptive schemas during transformation: A review study. *National Conference on New World Achievements in Education, Psychology, Law and Socio-Cultural Studies*. Islamic Azad University, Zarghan Branch. Allameh Khoii Higher Education Institute. (In Persian) <https://www.sid.ir/paper/898138/fa>
- Mohammad Beigi, A., Bakhtiari, M., Mohammadkhani, Sh., & Sadeghi, Z. (2012) A study of the relationship between inefficient schemas and ignorance and mental health of medical and non-medical students of shahid beheshti university of medical sciences. *Journal of Mazandaran Medical University*, 97, 26- 34. (In Persian) <https://jmums.mazums.ac.ir/article-1-1757-fa.html>
- Moradi, A., Yazdanbakhsh, K., & Basati, A (2017) Prediction of marital conflicts according to schemes, attachment styles and impunity. *Monthly Journal of Psychological Science*, 15(60), 518-531. (In Persian) <http://psychologicalscience.ir/article-1-169-fa.html>
- Nakhee Shamahmood, A. A., Arab, A., & Farnam, A. (2020). Effectiveness of group corm psychotherapy on coping abilities and negative emotions of traditional and industrial methadone-treated drug abusers. *Journal of psychologicalscience*, 19(89), 619-628. (In Persian) <http://psychologicalscience.ir/article-1-589-en.html>
- Ndlovu, V., & Ferreira, N. (2019). Students' psychological hardiness in relation to career adaptability. *Journal of Psychology in Africa*, 29(6), 598-604. <https://doi.org/10.1080/14330237.2019.1689468>
- Neureiter, M., & Traut-Mattausch, E. (2017). Two sides of the career resources coin: Career adaptability resources and the impostor phenomenon. *Journal of Vocational Behavior*, 98, 56-69. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2016.10.002>
- Rafaeli, E., Bernstein, D., & Young, J. (2017). *Schema therapy .The CBT distinctive features Series*. (M. faraji, Trans). Tehran. Arjmand. (In Persian) <https://www.arjmandpub.com/>
- Ranjbar Soodjani, Y., Salimi Bani, M., & Hatami Boldaji, H. (2015) Investigating the relationship between parenting styles and career adaptability of Farhangian University students. *Third National Conference on Sustainable Development in Educational Sciences and Psychology*. Social and Cultural Studies. (In Persian) <https://civilica.com/doc/453143/>
- Reza, A. H., & Reza, I. M. (2016). The Effect of Career Consult through Savickas' Adaptability on Teachers' Career Satisfaction. In *5th National Conference of Psychology, Consult and Social Assistance* (pp. 170-179). (In Persian) <https://civilica.com/doc/728278/>
- Robinaugh, D. J., Millner, A. J., & McNally, R. J. (2016). Identifying highly influential nodes in the complicated grief network. *Journal of abnormal psychology*, 125(6), 747- 757. <https://doi.org/10.1037/abn0000181>
- Sadeghi, A. (2017). *Pathology and educational counseling*. Isfahan. Isfahan University

- Publications. (In Persian)
https://press.ui.ac.ir/book_69.html
- Sahebi Isfahani, M., & Nilforooshan, P. (2020). Dimensions Predicting indicators of adapting based on career adaptability. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 21(3), 40-50. (In Persian)
<https://doi.org/10.30486/jsrp.2019.565008.1280>
- Salehi, R., Abedi, M. R., Bagheban, I., & Nilforooshan, P. (2014). Investigation on Factor structure, reliability and validity of career adaptability scale (CAAS). *Quarterly of Educational Measurement*, 4(16), 49-66. (In Persian)
https://jem.atu.ac.ir/article_309_en.html
- Salmanpour, H., Farid, A., Salmanpour, S., & Gasemzadeh, A. (2015). Relationship between Early Maladaptive Schemas and Perfectionism: Testing a Causal Model. *Journal of Modern Psychological Researches*, 9(35), 81-97. (In Persian)
https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4024.html
- Santilli, S., Nota, L., Ginevra, M. C., & Soresi, S. (2014). Career adaptability, hope and life satisfaction in workers with intellectual disability. *Journal of Vocational Behavior*, 85(1), 67-74.
<https://doi.org/10.1016/j.jvb.2014.02.011>
- Shabani, J. (2017). Predict the Test Anxiety based on Early Maladaptive Schemas among Second Grade High School Students in Gorgan. *Shenakht journal of psychology & psychiatry*, 4(2), 47-57. (In Persian)
<http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-367-fa.html>
- Sheykholeslami, A., Karimianpoor, G., & Kiani, A. (2019). The Prediction of Entrepreneurial Intention of University Students Based on Psychological Capital and Career Adaptability. *Journal of Research in Educational Science*, 13(44), 89-103. (In Persian)
<https://dx.doi.org/10.22034/jiera.2019.170416.1794>
- Taheri Goodarzi, H., & Norouzi, N. (2019). The Impact of Career Adaptability on Career Plateau: The Mediating Role of Person-Job Fit and Person-Organization Fit. *Journal for Management and Development Process*, 32(3), 3-26. (In Persian) doi: 10.29252/jmdp.32.3.3
- Tazik, S., Madani, Y., Gholamali Lavasani, M., & Besharat, M. (2017). Examining the moderating effect of alexithymia on the relationship between emotional schemas and sexual dysfunctional beliefs in women and men with diabetes. *Journal of psychologicalscience*, 16(62), 238-250. (In Persian)
<http://psychologicalscience.ir/article-1-150-en.html>
- Young, J. (2010) *Cognitive therapy of personality disorders: schema focused therapy*. (A. Sahebi & H. Hamidpoor Trans). Tehran. Arjmand Publications.
<https://www.arjmandpub.com/>
- Young, J., Klosko, J., & Weishaar, M. (2012). *Schema therapy: A Practitioner's guide*. (Translated by H. Hamidpoor & Z. Andooz Trans). Arjmand Publications. <https://www.arjmandpub.com/>
- Yousefi, Z. (2011). *A Study of the Relationship of personal and Situational Factors to Self-efficacy and Career Adaptability among Students of State Universities in Isfahan/Thesis* (Doctoral dissertation). University of Isfahan, Faculty of Educational Sciences and Psychology. (In Persian)
http://jedu.marvdasht.iau.ir/article_1007.html?lang=en